

Posudek diplomové práce

Název: *Dodržování tradic a zvyků v Čechách a na Moravě*

Autorka: *Bc. Jana Valmová*

Rok odevzdání: 2017

Studijní program: Učitelství pro střední školy

Studijní obor: Anglický jazyk – základy společenských věd pro základní a střední školy

Katedra/ústav: Katedra občanské výchovy a filozofie, PedF UK

Vedoucí práce: Mgr. Zbyněk Zicha, Ph.D.

Stručné představení práce: Etnologicky orientovaná diplomová práce Bc. Jany Valmové je věnována problematice tradic a zvyků dodržovaných v Česku, přičemž práce směřuje především ke srovnání vybraných kulturních jevů vyskytujících se jednak v Čechách a jednak na Moravě. Diplomantka se nejprve zabývá tradicemi a zvyky z antropologického hlediska, poté interpretuje současnou situaci dodržování a přejímání tradic, aby se posléze věnovala jednotlivým nejvýznamnějším zvykům dodržovaným na území Čech a Moravy; toto úsilí ústí v porovnání dodržování tradic na území Čech a na území Moravy a ve vyvození prognózy dalšího vývoje dodržování a přejímání zvyků.

Formální stránka práce: Posuzovaná diplomová práce obsahuje požadované povinné prvky, záměr je zřetelně formulovaný, práce je smysluplně strukturována, její jazyk je srozumitelný, kultivovaný, autorka náležitě používá potřebnou terminologii. Též využívá a rozlišuje přímé citace a parafráze, jež odděluje od vlastních myšlenkových pochodů. Bibliografické údaje odkazující na použité prameny se nacházejí pod čarou a odpovídají normě, to platí pro závěrečný souhrn použitých zdrojů. Práce neobsahuje přílohy či obrazový materiál. Po formální stránce práce splňuje požadavky na diplomovou práci kladené.

Obsahová stránka práce: Diplomantka si zvolila téma, jež je jí blízké, a zpracovávala je s ohledem na své budoucí pedagogické povolání.

Úvodními teoretickými částmi práce autorka ukázala, že porozuměla významu tradic pro rozvíjení schopnosti člověka vztahovat se k hodnotám a tyto hodnoty zakoušet a předávat prostřednictvím dodržování, utváření a přetváření tradičního ritualizovaného jednání. První kapitola po úvodu ‚Kultura, tradice a zvyky‘ uchopuje zvolenou problematiku poměrně přesvědčivě a komplexně.

Následující jednotlivá představení vybraných zvyků dodržovaných o Velikonocích a Vánocích se opírají o relevantní zdroje a zmiňují též méně známé podoby zvyků. V samotném porovnání dodržování tradic si diplomantka všimá např. nerovnoměrné distribuce intenzivnější vazby lidí k tradici, rozdílu v sociální významnosti zvyků v závislosti na území. Na moravském území rozpoznává v oblasti folkloru vyšší citlivost pro detail. V prognóze předpokládá pokračování kontinuity dodržování zvyků v regionech zakládajících si na tradici a identitu regionů posilující znovuobjevování síly tradice s důrazem na lokální specifika.

Souhrnně lze konstatovat, že ačkoli těžiště práce spočívalo především v zpracovávání poznatků obsažených v odborné literatuře – což zvládla autorka velmi dobře -, nelze tuto práci rozhodně považovat za pouhou kompilaci: autorčin osobní vklad lze rozpoznat jak ve výběru vhodných relevantních informací z prostudovaných pramenů, v interpretaci těchto informací a v porozumění teoretickým problémům, tak ve snaze pochopit zkoumané souvislosti a promýšlet je vlastním způsobem.

Uchopení tematiky, jež se během doby zpracovávání proměňovalo vzhledem k možnostem pramenů a jež bylo realizované především prostřednictvím traktování odborné literatury, má samozřejmě též svůj limit spočívající v omezené možnosti plně rozvinout myslitelský a tvůrčí potenciál: v první části práce diplomantka prokázala své porozumění teoretické dimenzi problematiky, nicméně druhá část práce tíhne k pečlivé kontextuální interpretaci antropologických a etnologických poznatků, jejichž gravitace zde však není výrazněji překonána.

Posuzovaná práce může posloužit jako čtivý úvod do problematiky dodržování tradic v Čechách a na Moravě a může tak být podkladem pro budoucí pedagogické využití.

Celkové hodnocení: Předloženou diplomovou prací Bc. Jana Valmová prokázala svoji schopnost zorientovat ve vědním oboru, smysluplně interpretovat odborné poznatky a zamýšlet se nad nimi v širších souvislostech. Proto posuzovanou práci *doporučuji k obhajobě*.

Otázka:

Na s. 17 konstatujete společně s J. Kellerem, že se lidé současnosti považují spíše za pasivní produkty kulturního systému – tedy že se nepovažují za spoluautory kulturního prostředí, v němž žijí. Pokud tento předpoklad uznáme, jaký by podle Vás mohla mít tato skutečnost vliv na dodržování a utváření zvyků.

V Slaném dne 27. 8. 2017

Zbyněk Zicha